

“วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองอำเภอสร้างคอม”

นายจักรินทร์ โพธิ์พรม

ตำบลบ้านโคก อำเภอสร้างคอม จังหวัดอุดรธานี

นายจักรินทร์ โพธิ์พรม ได้รวบรวมกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทอง เพื่อจัดตั้ง **วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองอำเภอสร้างคอม** และได้รับการคัดเลือกให้เป็น ประธานวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทอง ซึ่งมีสมาชิกแรกเริ่ม จำนวน ๗ คน ในช่วงที่ริเริ่มการทำเกษตร นายจักรินทร์ โพธิ์พรม ยังขาดความรู้และประสบการณ์ในการผลิต และยังมีปัญหาด้านการตลาด แต่นายจักรินทร์ โพธิ์พรม มีความมุ่งมั่นในการพัฒนาตนเอง และได้สมัครเข้ารับการอบรมในโครงการ Young Smart Farmer (YSF) และยังได้รับเลือกให้เป็นตำแหน่ง ประธาน Young Smart Farmer (YSF) ของจังหวัดอุดรธานี

ปัจจุบัน นายจักรินทร์ โพธิ์พรม มีเนื้อที่ปลูกกล้วยหอมทองรวมกว่า ๖๐๐ ไร่ ทั้งในจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียง ผลผลิตเฉลี่ย ๔ - ๖ ตัน/ไร่/รุ่น สามารถผลิตกล้วยหอมทองได้ ๒ รุ่นต่อปี สร้างรายได้ปีละไม่ต่ำกว่า ๕ - ๖ ล้านบาท สามารถสร้างเครือข่ายภายในจังหวัดอุดรธานี เพิ่มขึ้นเป็นจำนวน ๓๐ ราย และได้เปลี่ยนชื่อวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทอง เป็น “**วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองสานน้ำใจ**” มีเกษตรกรเครือข่าย ๖ จังหวัดนำร่อง คือ หนองคาย สกลนคร อุบลราชธานี บึงกาฬ มุกดาหาร ชุมพร โดยเครือข่ายผู้ผลิตกล้วยหอมทองทั้งภายในจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียง มีการผลิตกล้วยหอมทอง จำหน่ายให้กับ บริษัท ซีพีออลล์ (CP ALL) ในเขต ๑๑ จังหวัดอีสานตอนบน กว่า ๑,๑๐๐ สาขา และส่งออกกล้วยหอมทองปลอดสารให้กับ บริษัท เจเพรชเซกะ จำกัด ประเทศญี่ปุ่น

สำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี สำนักงานเกษตรอำเภอสร้างคอม หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จังหวัดอุดรธานี ภาครัฐและภาคเอกชน ทำงานร่วมกันในรูปแบบการบูรณาการร่วมกัน ดังนี้

การส่งเสริมด้านศักยภาพด้านการเกษตร

๑. การส่งเสริมด้านวิชาการ การส่งเสริมการปลูกไม้ผลตามหลักวิชาการ การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การลดต้นทุน การวางแผนการผลิต เทคโนโลยีด้านการเกษตร มาตรฐานสินค้าเกษตร การลดการใช้สารเคมี การใช้ทรัพยากรอย่างรู้คุณค่า การรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน การสร้างความเข้มแข็งกลุ่ม การเงินการบัญชี การตลาดสินค้าเกษตร และการเป็นผู้ประกอบการขนาดย่อม รวมถึงการใช้ระบบ T&V ของเจ้าหน้าที่ในการติดตาม เยี่ยมเยียนเกษตรกรอยู่เสมอ เพื่อช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาพร้อมกับเกษตรกรได้อย่างตรงจุดและทันถ่วงที

- ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทอง
- คัดเลือกเป็นตัวแทน Young Smart Farmer (YSF) ไปศึกษาดูงานประเทศญี่ปุ่น
- ศึกษาดูงานที่ประเทศอิสราเอล โครงการทูตเชิงเศรษฐกิจเพื่อเพิ่มพูนศักยภาพในการแข่งขันของภาคอุตสาหกรรมเกษตรของไทย
- สนับสนุนโรงงานคัดบรรจุ ที่ได้รับมาตรฐาน GMP

นายจักรินทร์ โพธิ์พรม เป็นเกษตรกรที่มีความคิดหัวก้าวหน้า จึงนำความรู้จากการไปศึกษาดูงานมาปรับใช้กับการทำสวนกล้วยหอมทองของตนเอง สามารถพัฒนาตนเองและช่วยพัฒนาเกษตรกรในชุมชนและพัฒนาพื้นที่ให้เป็นแหล่งเพาะปลูกกล้วยหอมทองคุณภาพ

๒. การส่งเสริมด้านสังคมเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือ การส่งเสริมด้านสังคมให้เกิดความน่าเชื่อถือ เพื่อสร้างโอกาสทางการตลาด การขยายตลาด และสร้างฐานการผลิตที่มั่นคงในภาพอนาคตทั้งตลาดภายในประเทศและต่างประเทศ

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นแปลงปลูกกล้วยหอมทองต้นแบบระดับจังหวัด
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นประธาน Young Smart Farmer (YSF) ระดับจังหวัด
- ส่งเสริมและสนับสนุนให้เป็นประธาน “วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองसानน้ำโขง”
- การได้รับรางวัลเกษตรกรดีเด่นระดับประเทศ “ด้านพืชสวน” ปี ๒๕๖๖
- ได้รับตำแหน่งผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) อำเภอสร้างคอม
- จัดทำวิดีโอประชาสัมพันธ์เกษตรกรต้นแบบ และเผยแพร่ความสำเร็จเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาให้กับเกษตรกรทั่วไป

๓. การส่งเสริมด้านเศรษฐกิจ และการตลาด การเชื่อมโยงด้านการตลาดและการประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้ถึงแหล่งผลิตกล้วยหอมทองที่ได้มีคุณภาพ การค้นหาและพัฒนากล้วยหอมทองให้มีเอกลักษณ์ที่แตกต่างจากกล้วยหอมทองของพื้นที่อื่น การสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับกล้วยหอมทอง

- ส่งเสริมและสนับสนุนให้นำสินค้าเข้าร่วมจัดแสดงสินค้าในงานแสดงสินค้าเกษตร จานเจียง-อาเซียน (Zhanjiang-ASEAN Agriculture Trade Fair ๒๐๑๗) ที่สาธารณรัฐประชาชนจีน

- เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรกับ บริษัท ซีพีออลล์ (CP ALL) ในเขต ๑๑ จังหวัดอีสานตอนบน กว่า ๑,๑๐๐ สาขา

- เชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรในประเทศญี่ปุ่น และสร้างเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองในประเทศญี่ปุ่น

- สร้างระบบข้อมูลเครือข่ายเครือข่ายเกษตรกรผู้ปลูกกล้วยหอมทองที่สามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

- แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากผู้มีประสบการณ์ โดยการเข้าร่วมสัมมนาด้านธุรกิจค้าปลีก (SME)

ด้านการผลิตและการตลาด

ตลาดนำ

๑. คู่ค้า

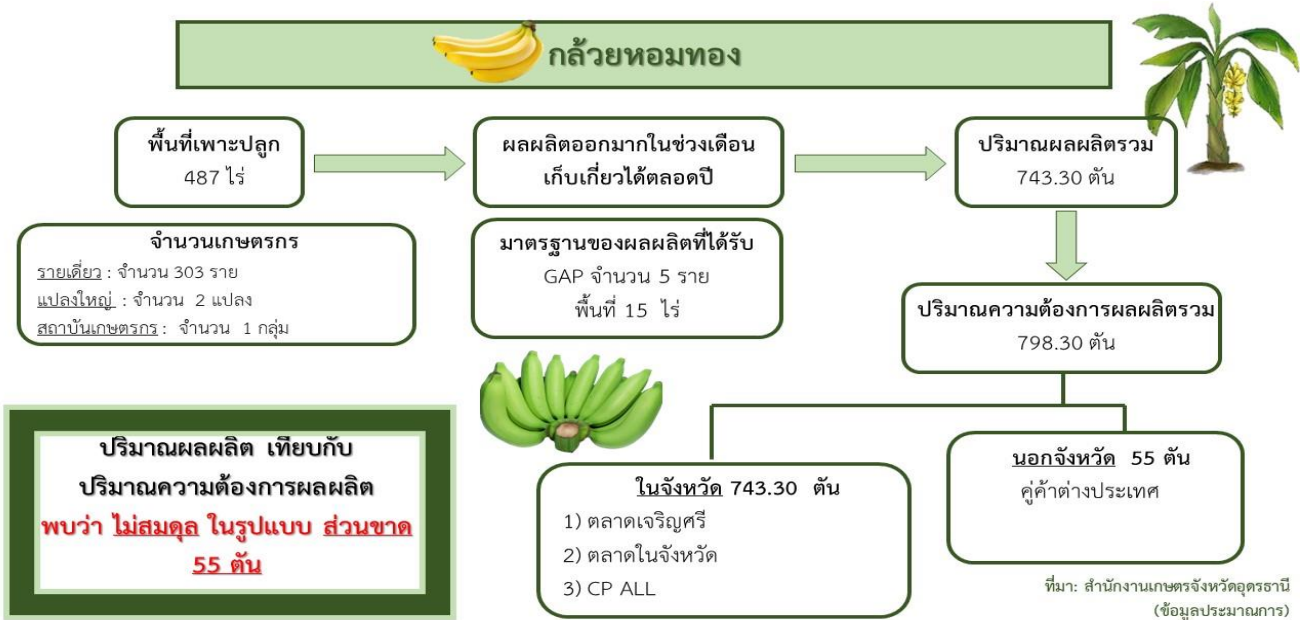
วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองसानน้ำโขง มีคู่ค้า ๒ แห่ง คือ

๑.๑ คู่ค้าภายในประเทศ คือ บริษัท ซีพีออลล์ (CP ALL) จำกัด โดยมีสินค้ากล้วยหอมทองสดวางจำหน่ายในร้านสะดวกซื้อ ๗ - Eleven ในเขต ๑๑ จังหวัดอีสานตอนบน กว่า ๑,๑๐๐ สาขา โดยมีการทำสัญญาซื้อขายล่วงหน้า และมีกำหนดส่งกล้วยหอมทองให้ทางบริษัททุกวันอย่างต่อเนื่องไม่น้อยกว่า ๒๕,๐๐๐ แพ็ค/วัน มีการทำสัญญายืนยันการซื้อขายและกำหนดราคาซื้อที่ชัดเจน ราคาซื้อแพ็คละ ๕.๕๐ บาท ขนาด ๑๒๐ กรัมต่อแพ็ค (แพ็คละ ๑ ลูก)

๑.๒ คู่ค้าภายนอกประเทศ คือ บริษัท เจ เพรช เซกะ จำกัด ประเทศญี่ปุ่น โดยมีการทำข้อตกลงซื้อขายกล้วยหอมทองที่ชัดเจน โดยมีการจัดส่งให้ทางบริษัทฯ จำนวน ๔,๐๐๐ - ๖,๐๐๐ ตัน/ปี ต้องเป็นกล้วยสายพันธุ์ Gros Michel และปลอดภัยจากสารเคมี

Potential demand analysis

ภาพที่ ๑ การวิเคราะห์ Balance Sheet ของกล้วยหอมทองจังหวัดอุดรธานี (ภายในประเทศ)

ที่มา : แผนพัฒนาเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุดรธานี ปี ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ฉบับทบทวนปี ๒๕๖๗

จากการวิเคราะห์ Balance Sheet ของกล้วยหอมทอง จะเห็นได้ว่าการส่งเสริมเกษตรกรมูลค่าสูง สาขาไม้ผล จะใช้หลักตลาดนำการผลิต ซึ่งจากการวิเคราะห์พบว่าตลาดยังคงมีความต้องการกล้วยหอมทอง เป็นอย่างมาก และ ปัจจุบันสินค้ากล้วยหอมทองยังไม่สามารถผลิตส่ง ๗ - Eleven ได้ครบทุกสาขาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน (ยังไม่รวมความต้องการภายนอกประเทศ)

สถานการณ์การส่งออกกล้วยหอมทอง มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น โดยกล้วยที่สำคัญในการส่งออก คือ กล้วยหอมทองและกล้วยไข่ โดยไทยส่งออกกล้วยสดไปยังประเทศต่างที่สำคัญ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น มาเลเซีย ฮองกง และกัมพูชา ปัจจุบันคู่ค้าประเทศญี่ปุ่นมีความต้องการนำเข้ากล้วยหอมทองจากประเทศไทยเป็นจำนวนมาก ๘,๐๐๐ ตัน ต่อปีมีแนวโน้มความต้องการสูงขึ้นจากเดิม และประเทศจีน เกาหลี ที่ยังมีความต้องการอยู่ในปัจจุบัน

๒. การพัฒนาสินค้าและผลิตภัณฑ์ให้ได้ตามความต้องการของตลาด

มาตรฐานสินค้าเกษตรกล้วยหอมทอง

กล้วยหอมทอง ของวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองसान้ำโขง ได้รับมาตรฐานสินค้าเกษตรปลอดภัย GAP และมีโรงงานคัดบรรจุ ที่ได้รับมาตรฐาน GMP สามารถสร้างมาตรฐานสินค้าให้มีความน่าเชื่อถือ และมีความพร้อมในการส่งออกทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รวมถึงการนำเทคโนโลยีนวัตกรรมมาใช้ตั้งแต่เริ่มการผลิตการปลูกในแปลง จนถึง การเก็บเกี่ยว บรรจุภัณฑ์ และการขนส่ง ทำให้จากเดิมจำหน่ายที่ตลาดชุมชน และพ่อค้ารับซื้อในราคาหวีละ ๑๕ - ๔๐ บาท แต่ในปัจจุบันสามารถจำหน่ายได้ลูกละ ๕.๕๐ บาท เมื่อเทียบราคาต่อหวีจะได้ราคาเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าหวีละ ๖๐ - ๘๐ บาท ทำให้กล้วยหอมทองมีมูลค่าสูงขึ้นกว่าร้อยละ ๕๐

๓. แผนพัฒนาด้านการตลาด และการตลาดในอนาคต

วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองसानน้ำโขง ณ ปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการใช้กลยุทธ์การตลาด ๔Ps เข้ามาในการจัดการด้านการตลาดอย่างชัดเจน และตลาดยังมีความต้องการกล้วยหอมทองทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ หากสามารถขยายพื้นที่ออกการปลูกกล้วยหอมทองได้มากขึ้นและสามารถสร้างเครือข่ายผู้ปลูกกล้วยหอมทองได้มากกว่า ๖ จังหวัด เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาด แผนด้านการตลาดก็จะปรับมาใช้กลยุทธ์การตลาด ๗Ps ดังนี้

ปัจจุบัน 4Ps

Product : กล้วยหอมทอง ขนาดบรรจุ ๑๒๐ กรัมต่อแพ็คต่อลูก และบรรจุหีบขนาดน้ำหนัก ๑๒.๕๐ กิโลกรัมต่อลัง

Price : มีการทำข้อตกลงซื้อขายทำสัญญา กำหนดราคาซื้อขายที่ชัดเจนทั้งภายในและภายนอกประเทศ

Place : ภายในประเทศส่งบริษัท ซีพี ออลล์ จำกัด
ภายนอกประเทศ บริษัท เจ เฟรช เซกะ จำกัด (ประเทศญี่ปุ่น)

Promotion : ประชาสัมพันธ์ออกแสดงสินค้าในภาคอุตสาหกรรมเกษตร ภาครัฐ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย

อนาคต 7Ps

Product : กล้วยหอมทอง ขนาดบรรจุ ๑๒๐ กรัมต่อแพ็คต่อลูก และบรรจุหีบขนาดน้ำหนัก ๑๒.๕๐ กิโลกรัมต่อลัง และรองรับการจำหน่ายในขนาดอื่นตามที่ตลาดต้องการ

Price : มีการทำข้อตกลงซื้อขายทำสัญญา กำหนดราคาซื้อขายที่ชัดเจนทั้งภายในและภายนอกประเทศ

Place : ภายในประเทศส่งบริษัท ซีพีออลล์ จำกัด ภายนอกประเทศ บริษัท เจ เฟรช เซกะ จำกัด (ประเทศญี่ปุ่น) และขยายพื้นที่การผลิตเพื่อส่งออกไปยังประเทศอื่นที่มีความต้องการเพิ่มมากขึ้น

Promotion : ประชาสัมพันธ์ออกแสดงสินค้าในภาคอุตสาหกรรมเกษตร ภาครัฐ ทั้งภายในและภายนอกประเทศ รวมถึงการเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรปลอดภัย

People : บริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคล และจัดอบรมเกษตรกรในเครือข่ายให้มีความชำนาญในการผลิตให้ได้มาตรฐานเดียวกัน

Process : บริหารจัดการงานทุกขั้นตอนอย่างมีระบบ และสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้ทุกขั้นตอน

Physical Evidence : พัฒนาระบบบริการหลังการขาย การรับประกันสินค้าเสียหาย การรับฟังความคิดเห็นเพื่อพัฒนาไปให้ตรงความต้องการของลูกค้า

นวัตกรรมเสริม

๑. ประสิทธิภาพการผลิต และ yield potential

วิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองसानน้ำโขง มีเนื้อที่ปลูกกล้วยหอมทอง จำนวน ๒๐๐ ไร่ ทั้งในจังหวัดอุดรธานีและจังหวัดใกล้เคียง ผลผลิตเฉลี่ย ๔ - ๖ ตัน/ไร่/รุ่น สามารถผลิตกล้วยหอมทองได้ ๒ รุ่นต่อปี และลงหน่อกล้วย ๑ ครั้ง เก็บเกี่ยวได้ ๒ ปี (ปลูกกล้วย ๑ รอบ เก็บเกี่ยวได้ ๔ ครั้ง)

ภาพรายละเอียดต้นทุนและรายได้การผลิตกล้วยหอมทอง พื้นที่ ๑ ไร่

รายการ	หน่อกล้วยปลูกใหม่	หน่อกล้วยปีที่ ๑	หน่อกล้วยปีที่ ๒	หน่อกล้วยปีที่ ๒
	ปีที่ ๑	รุ่นที่ ๒	รุ่นที่ ๑	รุ่นที่ ๒
รายจ่าย	๓๘,๙๕๐	๑๕,๗๕๐	๑๕,๗๕๐	๑๕,๗๕๐
๑.ค่าหน่อพันธุ์กล้วยหอมทอง ๔๐๐ หน่อ/ไร่ๆละ ๒๕ บาท	๑๐,๐๐๐	๐	๐	๐
๒.ค่าเตรียมดิน ๒๐,๐๐๐ บาท ใช้ได้ ๑๐ รุ่น	๒,๐๐๐	๐	๐	๐
๓.ค่าปุ๋ยคอก ๔๐๐ กระสอบ *๓๐ บาท ใช้ได้ ๑๐ รุ่น	๑,๒๐๐	๐	๐	๐
๔.ค่าระบบน้ำหยด ๕,๐๐๐ บาท ใช้ได้ ๑๐ รุ่น	๕,๐๐๐	๐	๐	๐
๕.ค่าพลาสติกคลุมแปลง ๕,๐๐๐ บาท ใช้ได้ ๑๐ รุ่น	๕,๐๐๐	๐	๐	๐
๖.ค่าไม้ค้ำ ๔๐๐ อันๆละ ๑๐ บาท ใช้ได้ ๕ รุ่น	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐	๘๐๐
๗.ค่าน้ำมันเชื้อเพลิง สูบน้ำ ๕๐ ลิตร*๓๐ บาท	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐	๑,๕๐๐
๘.ค่าสารชีวภัณฑ์	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐	๑,๒๐๐
๙.ค่าจ้างแรงงานต่อรุ่น	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐	๔,๐๐๐
๑๐.ค่าปุ๋ยเคมี สูตร ๑๐-๑๕-๓๐	๒,๒๕๐	๒,๒๕๐	๒,๒๕๐	๒,๒๕๐
๑๑.ค่าปุ๋ยเคมี สูตร ๘-๒๔-๒๔	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๐๐๐
รายได้ ผลผลิตต่อไร่ ๔,๐๐๐ กิโลกรัม ราคา ๑๕ บาท	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐	๖๐,๐๐๐
กำไรต่อไร่ต่อรุ่น	๒๑,๐๕๐	๔๔,๒๕๐	๔๔,๒๕๐	๔๔,๒๕๐
กำไรต่อไร่ต่อปี	๖๕,๓๐๐		๘๘,๕๐๐	

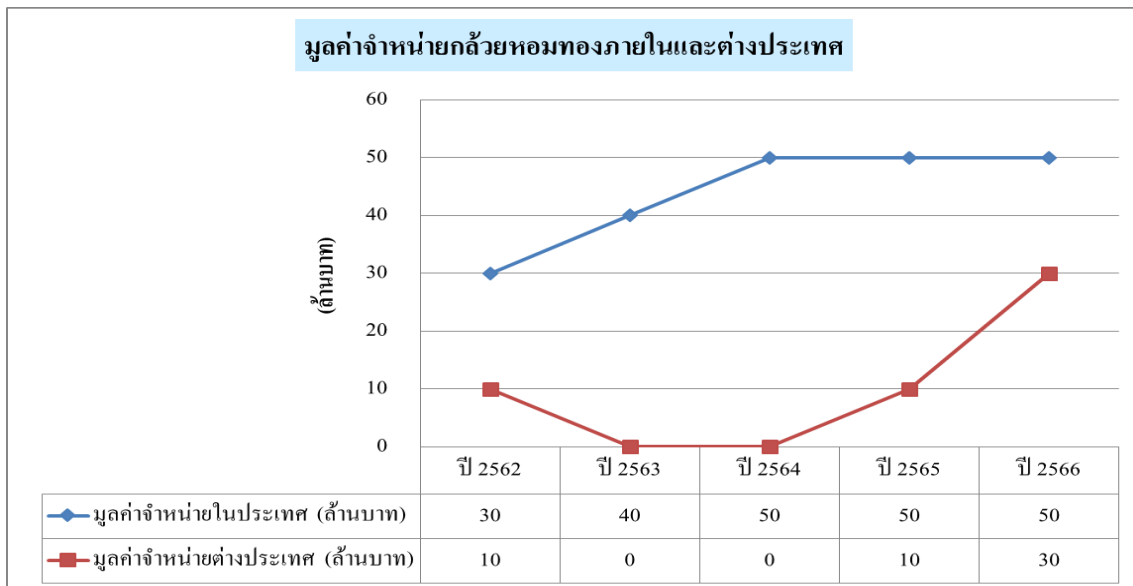
จากภาพรายละเอียดต้นทุนและรายได้การผลิตกล้วยหอมทอง ต่อพื้นที่ ๑ ไร่ จะเห็นได้ว่า ลงปลูก หน่อกล้วย ๑ ครั้ง สามารถเก็บเกี่ยวได้ ๒ ปี ปีละ ๒ ครั้ง รวมผลผลิตเฉลี่ยรอบละ ๔,๐๐๐ กิโลกรัม รวมผลผลิต กล้วยหอมทอง จำนวน ๑๖,๐๐๐ กิโลกรัม ราคาคิดเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๑๕ บาท เป็นเงิน ๒๔๐,๐๐๐ บาท หักต้นทุน ๘๖,๒๐๐ บาท คงเหลือกำไร ๑๕๓,๘๐๐ บาทต่อไร่ ในระยะเวลา ๒ ปี หากนำมาคำนวณในพื้นที่ ๖๐๐ ไร่ ในปัจจุบัน สามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่มฯ ได้มากถึง ๙๒,๒๘๐,๐๐๐ บาท ในระยะเวลา ๒ ปี ซึ่งสามารถสร้างมูลค่า สินค้าเกษตรกล้วยหอมทองได้เฉลี่ยปีละกว่า ๔๖ ล้านบาท (ทั้งนี้ยังไม่หักต้นทุนในส่วนโรงงานคัดและบรรจุภัณฑ์)

๒. เทคโนโลยีในการผลิตกล้วยหอมทองในปัจจุบัน

ในการทำแปลงปลูกกล้วยหอมทอง มีการนำนวัตกรรม และเทคโนโลยีมาใช้เพื่อให้ได้ผลผลิตกล้วยหอมทองที่มีคุณภาพ ดังนี้

๑. การคัดเลือกสายพันธุ์กล้วยหอมทอง สายพันธุ์ Gros Michel จากการเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ
๒. การใช้ระบบน้ำหยด ในการให้น้ำ ปุ๋ย และชีวภัณฑ์ ในการป้องกันกำจัดโรค
๓. การใช้พลาสติกคลุมแปลงปลูก เพื่อช่วยลดอุณหภูมิภายในแปลงปลูก ควบคุมการกำจัดวัชพืช
๔. การใช้ระยะปลูกในรูปแบบที่คิดค้นเอง คือ ๑ x ๒ x ๓ เมตร แบบแถวคู่ เพื่อเพิ่มจำนวนและปรับขนาดของผลกล้วยให้ได้ตามที่คู่ค้าต้องการ
๕. การใช้ชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดโรค คือ ไตรโคเดอร์มา, บาซิลลัส ซับทิลิส (BT), บีเวอร์เรีย
๖. การตรวจวิเคราะห์ดินและน้ำ เพื่อการปรับปรุงดิน น้ำให้เหมาะสมกับการปลูกกล้วยหอมทอง

ภาพมูลค่าการจำหน่ายกล้วยหอมทองจังหวัดอุดรธานีทั้งภายในและภายนอกประเทศ (ไม่หักต้นทุนการผลิต)

จากมูลค่าการจำหน่าย ปัจจัยที่ผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาในการปลูกกล้วยหอมทองจังหวัดอุดรธานี ให้กลายเป็นสินค้ามูลค่าสูง คือ

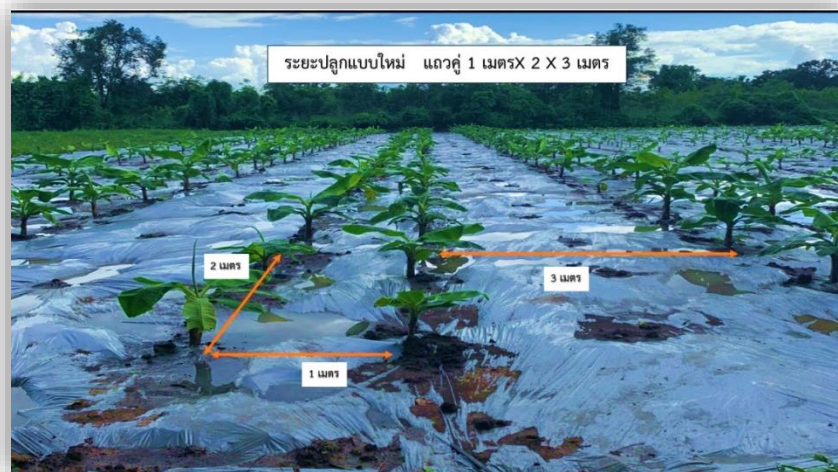
๑. การมีเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ ช่วยให้การทำเกษตรง่ายขึ้นเพราะการดูแลกล้วยหอมทองค่อนข้างต้องใช้การดูแลสูง

๒. การใช้ระยะปลูกในรูปแบบที่คิดค้นเอง คือ ๑ x ๒ x ๓ เมตร แบบแถวคู่ เพื่อเพิ่มจำนวนและปรับขนาดของผลกล้วยให้ได้ตามที่คู่ค้าต้องการ

๓. ระบบน้ำ กล้วยหอมทองเป็นพืชที่ใช้น้ำค่อนข้างสูง จึงต้องใช้เทคนิคและวิธีการปรับพื้นที่ปรับโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำให้เพียงพอ

๔. ดิน การปรับปรุงบำรุงดินที่เหมาะสมกับพื้นที่และเหมาะสมกับชนิดพืช

๕. การควบคุมวัชพืช โรคและแมลง ด้วยสารชีวภัณฑ์หรือสารเคมีในปริมาณจำกัดที่ปลอดภัยต่อผู้บริโภค ผู้ผลิต และเพื่อการขอรับรองมาตรฐาน GAP ค่อนข้างยุ่งยาก จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกที่จะไม่ปลูกกล้วยหอมทองและหันไปปลูกพืชชนิดอื่น

ภาพผลการตรวจวิเคราะห์ดินแปลงกล้วยหอมทอง

กลุ่มวิเคราะห์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5
119 ถ.มิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
เบอร์ติดต่อ 043 246758

1/1

เรื่อง แจ้งผลการทดสอบดิน
เรียน นายจักรินทร์ โพธิ์พรม

รายงานผลการทดสอบ

รายงานผลการทดสอบเลขที่: 2567/266 เลขรับที่: 67-1809
เลขที่ปฏิบัติการ: 6707669 (1 ตัวอย่าง) รหัสตัวอย่าง: แปลง 1
ประเภทตัวอย่าง: ดิน วันที่รับตัวอย่าง: 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566
รายละเอียดตัวอย่าง: นายจักรินทร์ โพธิ์พรม วันที่ทดสอบ: 27 - 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566
ชื่อผู้ขอบริการ: นายจักรินทร์ โพธิ์พรม วันที่รายงานผล: 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566
ที่อยู่รับผลวิเคราะห์: 159 หมู่บ้าน โพธิ์ หมู่ที่ 2 ถนน - ซอย - ต.บ้านโคก อ.สร้างคอม จ.อุดรธานี 41260

เลขที่ปฏิบัติการ	รหัสตัวอย่าง	ค่าการนำไฟฟ้า ^{5/} (EC) (dS/m)	อินทรีย์วัตถุ ^{1/} (OM) (%)	ฟอสฟอรัส ^{2/} (P) (mg/kg)	โพแทสเซียม ^{3/} (K) (mg/kg)	ความเป็นกรด-ด่าง ^{4/} (pH)	pH (buffer)
6707669	แปลง 1	0.086	2.80	53.20	220	6.24	

กลุ่มวิเคราะห์ดิน สำนักงานพัฒนาที่ดินเขต 5
119 ถ.มิตรภาพ ต.ในเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น 40000
เบอร์ติดต่อ 043 246758

1/1

เรื่อง แจ้งผลการทดสอบดิน
เรียน นายจักรินทร์ โพธิ์พรม

รายงานผลการทดสอบ

รายงานผลการทดสอบเลขที่: 2567/266 เลขรับที่: 67-1809
เลขที่ปฏิบัติการ: 6707669 รหัสตัวอย่าง: แปลง 1
ประเภทตัวอย่าง: ดิน วันที่รับตัวอย่าง: 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566
รายละเอียดตัวอย่าง: นายจักรินทร์ โพธิ์พรม วันที่ทดสอบ: 27 - 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566
ชื่อผู้ขอบริการ: นายจักรินทร์ โพธิ์พรม วันที่รายงานผล: 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2566
ที่อยู่รับผลวิเคราะห์: 159 หมู่บ้าน โพธิ์ หมู่ที่ 2 ถนน - ซอย - ต.บ้านโคก อ.สร้างคอม จ.อุดรธานี 41260 เบอร์ติดต่อ 0656916554

ผลวิเคราะห์	จำนวน	หน่วย	ต่ำมาก	ต่ำ	ค่อนข้างต่ำ	ปานกลาง	ค่อนข้างสูง	สูง	สูงมาก
1.อินทรีย์วัตถุ ^{1/} (OM)	2.80	%					✓		
			ต่ำมาก	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก		
2.ฟอสฟอรัส ^{2/} (P)	53.20	mg/kg					✓		
3.โพแทสเซียม ^{3/} (K)	220	mg/kg					✓		
			กรดรุนแรง	กรดจัด	กรดเล็กน้อย	กลาง	ด่างเล็กน้อย	ด่างปานกลาง	ด่างจัด
4.ความเป็นกรด-ด่าง ^{4/} (pH)	6.24				✓				
			ไม่เค็ม	เค็มน้อยมาก	เค็มปานกลาง	เค็มจัด	เค็มจัดมาก		
5.ค่าการนำไฟฟ้า ^{5/} (EC)	0.086	dS/m	✓						

ข้อเสนอแนะการแก้ไข ปรับปรุงดิน

พืชที่ปลูก	ปริมาณธาตุพืชที่ต้องการ N-P ₂ O ₅ -K ₂ O	เท่ากับปุ๋ยสูตร N-P ₂ O ₅ -K ₂ O
ข้าวนาปี/ข้าวไร่ แสด	3-0-0 กิโลกรัม/ไร่	1) 46-0-0 = 6.52 กิโลกรัม/ไร่ 2) 18-46-0 = 0 กิโลกรัม/ไร่ 3) 0-0-60 = 0 กิโลกรัม/ไร่

๓. แผนการลงทุนด้านเทคโนโลยี/นวัตกรรม ในระยะต่อไป

แผนการลงทุนด้านเทคโนโลยี/นวัตกรรมในระยะต่อไปของวิสาหกิจชุมชนกล้วยหอมทองสวนน้ำโขง ได้มองเห็นคุณค่าของต้นกล้วยหอมทอง ว่ายังสามารถสร้างประโยชน์และสามารถสร้างและพัฒนาเป็นสินค้าและนวัตกรรมตัวใหม่ให้กับกลุ่มได้ด้วย คือ การทำเส้นใยจากต้นกล้วย โดยการนำเส้นใยต้นกล้วยมาทำเป็นเส้นใยสำหรับการผลิตเสื้อผ้า หรือนำเส้นใยมาเหมือนเป็นเส้นด้ายที่ใช้ในการผลิตเสื้อผ้า ซึ่งเป็นนวัตกรรมใหม่ สินค้าใหม่ และตอบสนองนโยบาย BCG Model ได้อีกด้วย ซึ่งทางกลุ่มฯ ได้ศึกษางานวิจัยร่วมกับประเทศญี่ปุ่นด้วย

นอกจากนวัตกรรมใหม่ ยังมีแผนการลงทุนในการปรับปรุงต่อเติมอาคารคัดและบรรจุภัณฑ์เพิ่มเติม ให้มีความสมบูรณ์ และพร้อมที่จะรับผลผลิตเพิ่มขึ้นในอนาคตด้วย

เพิ่มรายได้

จากการบริหารจัดการพื้นที่ปลูกกล้วยที่มีประสิทธิภาพภาพมีการวางแผนการผลิตร่วมกับเครือข่าย และมีการจัดการการตลาดที่ดี ในปี ๒๕๖๕ กลุ่มมียอดจำหน่ายกล้วยหอมทองมากถึง ๒๔,๙๖๗,๒๒๗ บาทนอกจากนี้ยังมีการส่งออกกล้วยหอมทองไปยังประเทศญี่ปุ่น มูลค่า ๔,๖๑๐,๓๗๕ บาท เกิดการสร้างงานในชุมชน มีการจ้างแรงงานกระตุ้นเศรษฐกิจในชุมชนเป็นเงิน ๒,๖๐๐,๐๐๐ บาทต่อปี เกิดอาชีพใหม่ๆ เช่น อาชีพจำหน่ายไม้ไผ่ที่ใช้ค้ำยันต้นกล้วย สร้างรายได้เฉลี่ย ๓๒๐,๐๐๐ บาทต่อปี ซึ่งส่งผลให้ GPP ภาคเกษตรของจังหวัดอุดรธานีเพิ่มขึ้น

จากการดำเนินงานของสำนักงานเกษตรจังหวัดอุดรธานี ที่ทำให้เกษตรกรในพื้นที่สร้างรายได้เพิ่มและความยั่งยืน ทำให้เกิดการต่อยอดกิจกรรมสร้างรายได้ให้กับชุมชนเพิ่มมากขึ้น จากการปลูกพืชชนิดอื่นที่สร้างรายได้ในพื้นที่ ๑ ไร่ ประมาณ ๑๐,๐๐๐ บาท แต่สำหรับกล้วยหอมทองที่อำเภอสร้างคอมจะสร้างรายได้ถึง ๑๒๐,๐๐๐ บาท และกำไรจะอยู่ที่ประมาณ ๘๙,๐๐๐ บาทต่อไร่ต่อปี นอกจากนี้กลุ่มยังมีการจัดตั้งกรรมการคอยให้คำแนะนำ แก้ไขปัญหาด้านการผลิตของสมาชิก ออกตรวจแปลงหรือเยี่ยมเยียนอย่างสม่ำเสมอเสมือนเป็นตัวแทนของเจ้าหน้าที่ในชุมชน ส่งผลให้ผลผลิตมีคุณภาพ มีผลผลิตที่มีคุณภาพออกสู่ตลาดอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ ทั้งนี้ขั้นตอนในการผลิตยังเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างความยั่งยืนของระบบนิเวศ สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals – SDGs) ที่ใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานด้านการพัฒนาในเป้าหมายที่ ๑๒ สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน และเป้าหมายที่ ๔ สร้างหลักประกันว่าทุกคน มีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต ซึ่งวิสาหกิจชุมชนฯ มีการเตรียมการเพื่อสืบทอดกิจการในอนาคต โดยการชักจูงให้ลูกหลานสมาชิกกลุ่มเด็กรุ่นใหม่ได้เข้ามาเรียนรู้เพื่อความยั่งยืนต่อไป

